

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023 - 2024

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Patrimoniu și Teologie Protestantă
1.4. Domeniul de studiu	Arte vizuale
1.5. Ciclul de studii ¹	Licență
1.6. Specializarea	Conservare și restaurare

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Teoria restaurării	Cod	FSSU.IPT.COR.L.DO .2.1010.E-2.4
2.2. Titular activități de curs	Lect. univ. dr. Guttmann Márta		
2.3. Titular activități practice	Lect. univ. dr. Guttmann Márta		
2.4. An de studiu ²	1	2.5. Semestrul ³	2
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>număr de ore pe săptămână</i>					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	1	-	-	-	2
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>total ore din planul de învățământ</i>					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	14	-	-	-	28
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					6
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					3
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat ⁹					7
Examinări ¹⁰					2
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSI_{sem})					22
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOAD_{sem})					28
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOAD_{sem} + NOSI_{sem})					50
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite¹³					2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	Conservarea bunurilor culturale
4.2. Competențe	Aptitudini de învățare și de exprimare, gândire coerentă, logică, sintetică, capacitate de concentrare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, calculator, videoproiector, acces internet
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	Tablă, calculator, videoproiector, acces internet

6. Competențe specifice acumulate ¹⁷

Număr de credite alocate disciplinei ¹⁸			Repartizare credite pe competențe ¹⁹
6.1. Competențe profesionale	CP1	Realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicațiile practice ale procesului de conservare-restaurare a patrimoniului cultural, mobil și imobil	0,1
	CP2	Identificarea, analiza, explicarea și implementarea problematicii metodologiilor de intervenție și a elementelor de limbaj specializat, a tehnicilor și a tehnologiilor folosite în elaborarea proiectelor de intervenție în conservare –restaurare	0,1
	CP3	Identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare și interpretarea rezultatelor investigațiilor științifice.	-
	CP4	Proiectarea și stabilirea intervențiilor de conservare-restaurare, adecvate și compatibile fiecărui caz în parte.	1,1
	CP5	Realizarea asistată a soluțiilor tehnice și tehnologice de conservare-restaurare propuse în proiectul de restaurare.	0,1
	CP6	Consilierea profesională și de integrare socială, ca și evaluarea și interpretarea intervențiilor de conservare- restaurare.	-
6.2. Competențe transversale	CT1	Aplicarea unor strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor de etică profesională.	0,5
	CT2	Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.	0,1
	CT3	Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și a tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.	0,1

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Însușirea principiilor etice și deontologice ale profesiei de conservator-restaurator, cunoașterea documentelor și legislației specificed, respectiv a organismelor/organizațiilor profesionale existente, atât la nivel internațional cât și la nivel național.
-------------------------	--

7.2. Obiectivele specifice	<p>Înțelegerea conceptului complex de conservare-restaurare.</p> <p>Diferențierea noțiunilor de restaurare și recondiționare, renovare.</p> <p>Înțelegerea și aplicarea creativă a principiilor generale ale restaurării.</p> <p>Formarea profilului moral al restauratorului în conformitate cu codul etic al profesiei de conservare-restaurare.</p> <p>Dobândirea unor cunoștințe de bază privind patrimoniul cultural.</p> <p>Aspecte de protecție legislativă a patrimoniului cultural, la nivel național și internațional.</p> <p>Norme de conservare-restaurare a patrimoniului cultural național.</p> <p>Întocmirea documentației științifice specifice domeniului.</p>
----------------------------	---

8. Conținuturi

8.1. Curs ²⁰		Metode de predare ²¹	Nr. ore
Curs 1	Definirea conceptului de conservare, restaurare (restaurare versus recondiționare, renovare). Definirea noțiunii de patrimoniu și a termenilor de bază ai domeniului.	Expunere, discuții cu studenții, utilizare resurse online	2
Curs 2	Organisme internaționale pentru protecția patrimoniului universal. Legislația actuală privind protejarea patrimoniului cultural național.	Expunere, discuții cu studenții, utilizare resurse online	2
Curs 3	Crearea teoriei științifice a restaurării și a conceptului modern de restaurare. Istoria restaurării în România (sec. XIX – XXI).	Expunere, discuții cu studenții	2
Curs 4	Evoluția conceptului actual de conservare – restaurare. Deontologia restaurării.	Expunere, discuții cu studenții	2
Curs 5	Codul etic al profesiei de conservator – restaurator. Competențe pentru accesul la profesia de conservator-restaurator.	Expunere, discuții cu studenții, utilizare resurse online	2
Curs 6	Normele de conservare-restaurare a bunurilor culturale mobile clasate. Principiile restaurării științifice	Expunere, discuții cu studenții	2
Curs 7	Documentația de restaurare. Metodologia întocmirii proiectului și documentației de restaurare.	Expunere, discuții cu studenții	2
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

8.2.a. Seminar		Metode de predare ²²	Nr. ore
Seminar 1	Monumente ale patrimoniului cultural național incluse în lista UNESCO	Prezentări ale studenților, discuții	2
Seminar 2	Informații disponibile pe paginile organismelor internaționale de conservare-restaurare: ICOM-CC, IIC, ECCO, ENCoRE	Prezentări ale studenților, discuții	2
Seminar 3	Organisme de conservare-restaurare ale diferitelor țări: CCI, AIC, AICCM, ICOM, Getty Foundatoin, INP, CIMEC, ACS, INCFC	Prezentări ale studenților, discuții	2
Seminar 4	Teoria restaurării în prisma Cartei de la Atena, de la Veneția, de la Burra și a documentelor de la Nara, Pavia, Vaanta și Bologna	Prezentări ale studenților, discuții	2
Seminar 5	Teoria restaurării în prisma diferitelor coduri etice: englez, olandez, elvețian, canadian, american, australian.	Prezentări ale studenților, discuții	2
Seminar 6	Fișa de conservare: degradări ale obiectelor de natură anorganică (piatră, ceramică, metale, picturi murale)	Prezentări ale studenților, discuții	2
Seminar 7	Fișa de conservare: degradări ale obiectelor de natură organică (lemn, pictură ulei și tempera, textile, hârtie, piele)		2
Total ore seminar			14

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Cesare Brandi, <i>Teoria Restaurării</i> , ed. Meridiane, București, 1996, http://documents.tips/documents/teoria-restaurarii-cesare-brandi.html
	Moldoveanu, Claudiu L. , <i>Principii de conservare - restaurare a lăcașurilor de cult</i> http://patriarhia.ro/images/pdf/Patrimoniu/Principii_de_conservare.pdf
	Solomonea, Carmen Cecilia, <i>Dincolo de echilibrul estetic al restaurării moderne: cazuri și concepte în pictura murală</i> , http://www.simpara.ro/ara6/a6_02_08.htm
	https://conservarepreventiva.wordpress.com/
	S. Munoz Vinas <i>On the Ethics of Cultural Heritage Conservation</i> , Ed. Archtype, Londra, 2020
	S. Munoz Vinas <i>Contemporary Theory of Conservation</i> , Ed. Elsevier, 2005
	EwaGlos: European Illustrated Glossary of Conservation Terms for Wall Painting and Architectural Surfaces http://projekte.hawk-hhg.de/ewaglos/pages/download.php
	https://patrimoniu.ro/images/norme/Proiect-Norme-metodologice-de-conservare-restaurare-a-picturii-murale-a-secco.pdf
	ICOMOS-ISCS: Illustrated glossary on stone deterioration patterns https://www.icomos.org/publications/monuments_and_sites/15/pdf/Monuments_and_Sites_15_ISCS_Glossary_Stone.pdf https://www.ligatus.org.uk/lcd/controlled-vocabularies
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Caietele Restaurării
	Revista Muzeelor
	ISIS – Caiete de restaurare transilvane maghiare (bilingv)
	<i>Legea nr. 182/25 oct.2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil</i>
	<i>Legea nr. 26 /29 februarie 2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial</i> <i>Legea nr. 4227/18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice,</i>

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

Noțiunile prezentate sunt în corelare cu cele propuse de EnCORE (European Network for Conservation-Restoration Education) și ECCO (European Confederation of Conservation Organizations).
Cunoștințele acumulate sunt esențiale pentru un viitor conservator-restaurator.

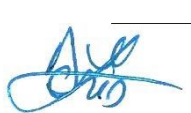

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	60% (minim 5)	
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	60% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)		30 % (minim 5)	CPE
11.5 Standard minim de performanță ²⁷					
Promovarea examenului cu notă minimă					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 3 | 1 | / | 1 | 0 | / | 2 | 0 | 2 | 3 |

Data avizării în Departament: | 0 | 1 | / | 1 | 0 | / | 2 | 0 | 2 | 3 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Lect. univ. dr. Márta Guttmann	
Responsabil program de studii	Lect. univ. dr. Cristina Maria Dăneasă	
Director Departament	Lector univ. dr. Radu RACOVITAN	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{\text{NOCpSpD} \times C_C + \text{NOApSpD} \times C_A}{\text{TOCpSpD} \times C_C + \text{TOApSpD} \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Competențele din Grilele aferente descrierii programului de studii, adaptate la specificul disciplinei

¹⁸ Din planul de învățământ

¹⁹ Creditele alocate disciplinei se distribuie pe competențe profesionale și transversale în funcție de specificul disciplinei

²⁰ Titluri de capitole și paragrafe

²¹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²² Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.